

Ert tjänsteställe, handläggare

Kierstin Petersson Grawé, 08-405 37 63
kierstin.petersson-grawe@regeringskansliet.se

Ert datum

2015-09-17

Er beteckning

N2015/05104/DL

Vårt tjänsteställe, handläggare

Karin Granath, 08-562 816 75
exp-gl@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande avseende Statskontorets rapport-Avgifter i livsmedelskontrollen. Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering (2015:17)

Sammanfattning

Generalläkaren ser positivt på att avgiftsfinansieringen inom livsmedelskontrollen granskats i syfte att förbättra systemet. Grundläggande för likvärdig kontroll och avgiftsfinansiering bör vara ett riskklassningssystem som är tydligt både för kontrollmyndigheter och för livsmedelsföretagare. För att behålla trovärdigheten bör livsmedelsföretagarna hanteras likvärdigt oberoende av kontrollmyndighet, för en rättsäker behandling och att liknande företag i olika kommuner utsätts för samma konkurrensvillkor.

Generalläkarens synpunkter och kommentarer lämnas utifrån myndighetens kontrollperspektiv och att tillsyn och kontroll inom Försvarmakten inte är avgiftsfinansierad.

Bakgrund

Generalläkaren har den 21 september 2015 fått ta del av en remiss från Regeringskansliet för yttrande, beteckning N2015/05104/DL avseende Statskontorets rapport *Avgifter i livsmedelskontrollen*. Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering (2015:17).

(SDJ)

Generella synpunkter

Generalläkaren är positiv till att systemet för riskklassificering, beräkning av omfattning och frekvens av kontroller samt avgiftsuttag ses över. Grundläggande för likvärdig kontroll och avgiftsfinansiering bör vara ett riskklassningssystem som är tydligt både för kontrollmyndigheter och för livsmedelsföretagare. För att behålla trovärdigheten bör livsmedelsföretagarna hanteras likvärdigt oberoende av kontrollmyndighet.

p.7.3.4 Genom att möjliggöra efterdebitering av kontrollavgift efter genomförd kontroll blir det uppenbart att en motprestation har gjorts innan debitering sker vilket ökar trovärdigheten och motivationen hos livsmedelsföretagaren vilket är positivt. Det kan dock vara en fördel att även en fast administrativ årlig avgift tas ut på samtliga objekt utöver den avgift som efterdebiteras efter utförd kontroll. Efterdebitering kan innebära en nackdel för kontrollmyndigheten då den ekonomiska planeringen försvåras.

p. 7.4.2 En grundförutsättning för en kontrollmyndighet är tillräckligt med resurser såsom väl avvägd personalstyrka med lämpliga sakkunskaper vilket påvisats brista i befolkningsmässigt små kommuner enligt utredningen. Förslaget att verka för, och till och med lagstifta om sammanslagningar av flera kontrollmyndigheter om inte viss omfattning av resurser finns i en kommun. Detta kan om möjligt leda till tidseffektiviseringar så att fler kontroller av kompetent personal kan utföras då administration, bemanning vid frånvaro m.m. kan samnyttjas. Beräkning av en väl anpassad, opartisk timtaxa utifrån faktiska kostnader underlättas.

p.7.4.3 Generalläkaren har ingen uppfattning om förslaget i att eventuellt utöka länsstyrelsernas mandat för att utöver samordning, styra kommuners sammanslagning m.m. då detta kan innebära en begränsning av den enskilda myndighetens självständighet.

Specifika synpunkter

7.2 En förenklad riskklassningsmodell

Ett timbaserat system utifrån risk togs fram av Livsmedelsverket för att öka den kvalitativa kontrollen. Mer tid skulle leda till ökad kvalitet och inte som tidigare när endast antalet besök räknades som ledde till korta besök som inte alltid utfördes med så hög kvalitet. Fokus var kvantitet. Givetvis ska en kunnig och kompetent inspektör tillåtas göra bedömning av den omfattning av kontroll som behöver göras vid kontrolltillfället utifrån tidigare erfarenheter m.m. vid en viss anläggning som utredningen föreslår. Oklart är om utredaren förslår att myndigheterna ska debitera en schablonmässig avgift oavsett tidsåtgång per kontrollbesök och typ av anläggning.

I nuvarande riskklassningssystem görs färre kontroller på anläggningar som hanterar förpackade varor. Trots att det finns en mängddefinition för kyl- och fryshus för klassning utifrån risk så är omfattningen av kontroller som bedöms nödvändiga för låg i dagens system. Vid bedrägliga förfaranden eller andra brister i hanteringen exempelvis ursprung, spårbarhet m.m. sker det en omfattande spridning till många anläggningar. Det är en fördel om brister och eventuella oegentligheter kan uppdagas i tidigare led än när livsmedel redan har hunnit spridas till detaljhandelsanläggningar såsom restauranger/storkök och butiker. Kontrollfrekvensen bör öka på kyl- och fryshus, även mindre detaljhandelslager med fokusering på dokumentationskontroller.

Generalläkaren har redan idag ett riskklassificeringssystem där Livsmedelsverkets vägledning om riskklassificering utgör grunden för beräkning av antalet kontrollbesök utifrån omfattning och typ av verksamhet. Detta system har modifierats för att en beräkning av frekvensen kontroller på en viss typ av anläggning ska kunna göras. Ingen timberäkning framgår till livsmedelsföretagaren. Samtliga anläggningar kontrolleras från två gånger årligen till en gång vart femte år beroende av riskklassning. Kontrollfrekvensen för dricksvattenanläggningar ingår även i systemet. Detta system ska ses utifrån att kontrollerna är anslagsfinansierade.

Beslut om detta yttrande har fattats av generalläkare Siegfried de Joussineau. Föredragande i ärendet har varit stabsveterinär Karin Granath.

Siegfried de Joussineau

Karin Granath

Sändlista

n.registrator@regeringskansliet.se (1 exemplar i pdf samt 1 exemplar i word-format)
linda.bienen@regeringskansliet.se (1 exemplar i pdf samt 1 exemplar i word-format)